

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, September' 14-dikén 1821.

Spanyol Ország.

Vigó városában az Alsó Itélőszék Aug. 7-dik napján azon Nemzet-bántással vádoltatott személyekre kimondotta az ítéletet, kikből az ügy mondatott Apostoli Junta állott volt, valamint szintén azon támodókra is, a' kik tavaly Julius' 14-dikén a' Minho vize jobb partján olly véggel megjelentek volt, hogy a' Constitúziós Systemának felfordításán fegyveres kézzel dolgozzanak. Mint az Akták soksága mutatja, nagyon sok személyek voltak ezen perbe belé kevertetve. Don Manuel Castro Oberstlieutenant, más névvel Szent János Bárója, a' Tuy Regementből egy Kapitány, egy Strázsamester, egy Orvos, 's még más három személyek, halálra — sok mások, kik közt 13 vagy 14 Papi személyek találatnak, fogságra 's egyéb jobbitó büntetésekre 's több vagy kevesebb birságfizetésre — ismét mások, Majorkára vagy a' Canariai szigetekre való, 8—10 esztendeig tartó számkivettetésre ítéltettek.

A' Párisi Gazettében illy tudósítás találatik Madridból Augustus' 20-dikáról: — „Még soha ki nem nyilatkoztatta magát az Arany-kút béli Klubisták' dühe hevesebben, mint a' tegnapelotti ülésben, 's a' legfőbb Orátorok megegyyeztek abba', hogy a' Hadi és Tengeri Ministereket, mint a' Liberalismus' ellenségeit 's az idegen faktzió' zsoldosait vádolás alá vettetni kérik (ezen emberek az idegen faktzió alatt az Európai minden Legitimus Országglásokat értik.) Ugyan ezen ülésben olly ké-

relem intéztetett a' Francia Országglósokhoz és aláírásokkal is megerősítették, melly által meghivattatik ezen Országglósok, hogy azon Czikkellyekért, mellyeket a' Párisi Royalista Journálok a' Spanyol Journálok ellen kiadnak, a' közönség' szeméi előtt vagy tudtával való elégtételt adatasson. A' mi feljebb említett Ministereink azzal a' gyengeséggel bírtak, hogy ezen dühösködő Jakobinusokat arra méltóztatták, hogy nékiek a' Ministeri Ujságlevelékben váloszoljanak, 's magokat mintegy mentegessék. — Továbbá azt is meghatározták ezen Klubisták, hogy, mivel a' Miscellanea és Censor nevű Ujságlevelék a' magok mértékletes voltokért veszedelmesek, tehát ezeknek elnyomattatását hathatósan kérni kell, még pedig úgy, hogy ezeknek Redaktorai a' Spanyol földről is számkivettessenek.

Portugallia és Brasilia.

A' Párisi Journálban ezek említettnek Lisbonából Aug. 14-dik napjáról: — A' Király olly Dekretumot hirdettetett-ki, melly szerént az Augustus 14-dik, a' September 16-dik, a' Januarius' 26-dik, és a' Februarius' 26-dik napjaik, a' melly napokon tudniillik a' Portói, Lisbonai, Bahiai, és Rio-de-Janeirói revolúziók történtek, Gála napok legyenek, és közönséges örvendezéssel 's minden féle vídám-ági intézetekkel meginnepeltessenek. — Rio-de-Janeiróban már kiválosztattak 's kihirdettettek a' Cortesek' gyűlésébe Lis-

bonába küldettendő Deputatusok; mind együtt 9-czen vagynak; 's többek találtnak köztök, kik a' Junius' 5-dikén történt zendülés után felállított Juntának is tagjai voltak. — A' Régens Princz olly Végzést hirdettetett - ki Junius' 7 - dikén, hogy a' Municipalitás permanens ülést tartson, vagy széllyel ne oszoljon, addig, míg minden Constitúziós Tisztviselői Karok le nem teszik a' Constitúciónak meg-erössített elő czikkelyei szerént megkivántató esküvést. —

Lisbonában Augustus' 13-dikán a' Pernambucói Kormányozónak egy levelét olvasták-fel a' Cortesek, melly által affelől tudósítja ezeket, hogy már ők is kiválosztották a' magok' képviselőjüket, 's minden órán útnak fogják őket indítani Európa felé. — Ugyan ezen ülés után illy véletlen történet fordult elé: Ki-indulván az ülésnek végződésével a' Követek a' szálából, a' külső ajtón kéz írásban valami Proklamátziót találtak függeni, melynek foglalatja csak annyiban állott: Hogy a' Követ Urak restesek volnának a' magok tanácskozásaikban 's határozásaikban, és hogy a' Királynál udvarlásokat tennének. Innen a' lett, hogy a' Követ Urak a' szálába ismét vissza tértek, de kevés tanácskozás után úgy ítéltek, hogy az egész dolog nem volna méltó a' hosszas vitatásra; 's annyiban hagyták.

Török Birodalom.

A' Konstantzinápolyból Aug. 25-dikén indult Tizti Tudósítások, általjában mind igen nagyon kedvezők és örvendetek a' Törökökre nézve, tudniillik —

„A' Porta által kiadatott Fermánok, Parancsolatok, 's a' Patriarkhának a' Görög nemzethez intézett Proklamátziója, nagyon foganatosok valának. Konstantzinápolyban

a' csendesség tökéletesen helyre állott; minden nemzet béli kereskedők minden külömbőség nélkül egész hátorsággal látnak dolgaikhoz, a' nélkül, hogy ezen véghetetlen kiterjedésű városnak a' legmeszszebb lévő szegleteiben is valami veszedelem érne valakit. Az Országlószék olly állhatatos ingadozásnélkülvalóságot mutatott-ki ezen napokban, a' millyent eddig alig tettek volna fel rolla. Az Országlószék' meghívására fogtak volt fegyvert minden Törökök, 's annak parancsolatjára egyszerre le is tették azt minnyájan. Már ma sem üldözések, sem öldöklések, sem pedig valamelly tromfolási vagy boszszúállási cselekedetek (reaktziók) nem történnek Konstantzinápolyban. —

„Augustus' 19-dikén Konstantzinápolynak minden Görög templomaiban olly Pásztori Levelét olvastatott-fel a' Patriarkha, melly által a' Görög közönség az Országlószéknek oltalma felől bizonyossá tettetvén, egyszersmind a' Görög lakosok is meghivattatnak, hogy csendesen viseljék magokat. —

„A' Moldvában és Oláh Országban lévő Jantschár sergekhez meghatározott parancsolat küldetett Konstantzinápolyból, hogy ezen két Fejedelemségeket oda hagyván, takarodjanak vissza a' Duna' jobb partjára.

„A' Spanyol Követ Ritter Zea Bermudez, Augustus' 16-dikán tartotta a' Nagy Vezérnél a' maga közönséges pompával való első audientziáját: — „Most még a' pestises állapot is türhető volt Konstantzinápolyban; sőt Smyrnában se' tett semmi parapozó lépést.

„Hogy a' Peloponesusi Görögökkel mostanság valamelly nevezetes történet fordult volna elé, legalább Konstantzinápolyban effelől se' tudtak semmit, 's itt úgy vélekednek, hogy a' Görögök ellen küldetett

Török Vezérek még most inkább csak azon czivódásokba helyeztetik bizodal-
mokat, melly a' Görög lakosok közt ural-
kodik, mint sem hogy tulajdonképpen va-
ló hadi munkákba akarnának ellenek bocsát-
kozni. Minden Görög város czivakodásban
van a' szomszéd várossal, 's annyi vezér-
jek van, a' hány várossok. — „A' Görög
szigeteken tétetődő tengeri készüléteket is
inkább csak tengeri ragadozáshoz való ké-
szüléteknek lehet mondani. Az efféle, ezen
újabb időkben nagy számmal előfordult
történetek közzül, mint szembetünöbbeket
emlitik Ujságleveleink, e' következőket:
— Egy Liverpoolban terhelt, 's útját Egyip-
tomból Alexandriából Constantzinápoly fe-
léfolytató Ánglus hajót az a' szerencsétlen-
ség érte, hogy a' Speciai fegyveres prédálók
által meglepettetvén, ezek azt egy Cosa
nevű Candia és Rhodos között találtató,
Scarpantóhoz nem messze lévő kis szig-
gethez vezették, 's egy Egyiptomi, 13
személyekből álló Török familiát, a'
melly ezen hajón folytatta útját, egyet-
lenül meggyilkoltak, a' melly történet után
az Ánglus Kapitány az eltávozásra 's az
Egyiptomba való visszavezésre módot
találván, ott az egész történetet elbeszél-
te, melly a' Paschát arra indította, hogy
minden ott lévő Európai hajókat letartóz-
tattasson, azért, hogy ki ne evezhesse-
nek 's vélek többé semmi efféle szeren-
csétlenség ne történhessen. — Egy Austriai,
hasonlóképpen Egyiptomból evező hajón
számos Örmény lakosok találtattak, kik a'
Szent-föld' látása végett tették ezen utat.
Ezen hajó is hasonló Flibustierek (tengeri
ragadozók') kezére került, kik a' hajónak
s a' hajón lévő terének semmit nem csinál-
tak ugyan, hanem a' szegény Örményeket a'
szárazra kihurczolván, vélek nagyon go-
combán bántak, 's őket mindeneiktől meg-
fosztották.

Augustus' 21-dikén Perában, azon
épülettől nem messze, hol a' Császári Pá-
zsik laknak, tűz támadván, a' Mufftitól,
hol éppen tanácskoztak, a' Ministerek is
mind oda szaladtak, magával a' Császár-
ral együtt: de nagy szél lévén sokáig
nem vehettek erőt a' lángok' pusztításán,
a' mellyek az ott lévő Török templommal
együtt 60 házakat tettek hamuvá.

Arról a' vérontásról, melly a' Törö-
kök 's a' Caminar Sava Arnauta serge kö-
zött Bukurestben előfordult, azt írják az
újabb levelekben, hogy nagyon véres volt.
Az Arnauták is keményen védelmezték
magokat, a' meddig védelmezhettek; a'
Törökök közzül közel ezerezen hullottak-el.
Az életben maradt Arnauták' száma ke-
véssel haladta fellyül a' 50-vant, a' kik
még mindjárt a' vérontás' kezdetén idegen
ruhába öltözködvén, ekképpen meneked-
tek-meg a' nyilvános meggyilkoltatás
elől. A' Törökökön és Arnautákon kívül
senki meg nem ölettetett.

U j a b b T u d ó s í t á s o k.

Madridban ismét nagy lárma történt,
melly még a' tudósításnak onnét lett út-
nakindulásakor se' csendesedett vala egész-
szen el. Ezen tudósítás így jött-ki a' Párisi
Gazettében: — „Madrid Aug. 23-dikán.
Mint tudva van a' Királyi testörzök köz-
zül, kik valami népcsoportot, melly a' Ki-
rályt boszszúsággal illette vala, széllyel
kergettek, még Februariustól fogva a' Sz.
Márton klastromába zárattatva ülnek. Aug.
20-dikán estvéli 11 órakor számos embe-
rek ezen klastromtól nem messze valami
okulár-árusnak háza előtt patriótai éneke-
ket éneklettek, millyen a' T r a g a l a p e r r o,
's több effélék. A' klastromnál lévő
strázsa tiszt el akarta csendesíteni az ének-
loket, 's minthogy ezek nem engedelmes-
kedtek, egy Káplárt és négy katonát kül-

dött széllyel kergetésekre. A' tiszt' cselekedeté nem tettett a' népnek, 's a' történet híre nem soká széllyel futván, a' sokaság a' klastrom felé tolakodott 's az említett tisztet rútol fenyegette, ki a' maga katonáit töltött puskákkal csatarendbe állította, 's maga tudósítást irt a' támodásról a' Fő Kapitányhoz Morillóhoz. Az alatt a' Polgári Kormányozó Gen. Coppons lecsendesíteni iparkodott a' népet, de sikertelenül: azonban maga Gen. Morilló is megérkezett váktatva a' nálla lévő Ordonnancz-csapattal, 's úgy látszik, hogy erőszakosan útat akart magának a' tolakodók közt nyitni, 's azokat akár mibe' került volna, széllyel akarta kergetni. A' néphánykodás szüntelenül nagyobbodott, 's az említett strázsa tiszt, ki ellen a' nép' dühe szemlátomást mérgesedett, több másokkal együtt elfogattatván, reggel 3 óra tájban fogságra vitetett. —

„Aug. 21-dikén jó reggel a' Puertadel-Solnál 's több helyeken is öszszetolakodott a' nép; a' katona sergek a' kaszárnyákban maradtak; 's az egész városban nagy zengés uralkodott. Dél tájban Proklamátziót intézett a' Polgári Kormányozó a' néphez, melyben jelentette, hogy az előbbeni estvén eléfordúlt történekek megvizsgálására egy Alkád rendeltettki: de e' nem vala elég a' népnek lecsendesítésére; rettenetes kiáltozással kívántatott, hogy a' Fő Kapitány Pabló Morilló tétetessék-le, 's indittassék per ellene. Estve felé maga ezen Generalis is Proklamátziót intézett a' néphez — illy értelműt: — “

„Madridi lakosok! Fájlalva értetem, hogy a' Sz. Márton klastromabéli strázsa-csoportnál tegnap történt dolog némelly reám nézve ártalmas körülállásokkal adatik elé, az erőssítettvén, hogy én a' néphez gorombán szollottam 's a' kardo-

mat is haszonra fordítottam volna. Hozzámtöbb izbéli tudósítások érkeztek vala a' strázsa tisztől, mellyek most is kezemben vagynak, 's a' mellyekben ő azt jelentette, hogy őtet boszszantják 's helyéről el akarják kergetni. Kötelességem 's a' fegyver' becsülete, elmellőzhetetlenül kívánták töllem, hogy egy illy attentatumnak elejét vegyem; tehát tüstént oda siettem 's olly szerencsés voltam, hogy a' tolongókat széllyel kergettem, a' nélkül hogy valaki megsebesítettett vagy megsértetett volna. A' strázsa csoportot más által váltattam-fel, 's a' tisztet, mihellyest cselekedetéről tudósítottam, fogságra tétettem. Kardom, mellyet én csak a' haza' ellenségei ellen használok, a' hüvejéből nem huzatott-ki. Mindenekhez legnagyobb mérséklettséggel szolltam; nem egyébre céloztam, csak a' rendetlenségnek 's azon bűnnek megakadályoztatására, mellyet az éu parancsolataim alá tartozó strázsa csoport ellen el akartak követni. —

„Madridi lakosok! én tudom, hogy ti erántam igasságosok fogtok lenni; tudom, hogy ezen rendetlenségeknek nem ti vagytok gerjesztői. Azon emberek, kiknek célzása nem olly tiszta mint a' tiétek, ezek azok, kik a' békességet megzavarni, 's a' rendet, a' közönséges boldogságot, 's azon intézeteket, mellyek által kormányoztatunk, rútol cselekedetek által megbéllyegezni iparkodnak. Nékem a' ti virtusaitoktól 's bölcsességtéktől nincs mit félnem; inkább mindent lehet reménlenem. Kötelességem 's a' Constitútzio eránt, melyre megesküdtünk, mindenkor hűséges lévén, ti engemet, a' törvénynek 's azon tiszteletnek, mellyel az Országlószék eránt viseltetni tartozunk, oltalmazásában, mindenkor a' becsület' útján fogtok találni. Költ Madridban, Aug. 21-dikén 1821-ben.
„Gróf Carthagen (Morilló).

„Ezen Proklamátzióknak tellyességgel nem lett az a sikere, a mit attól vártak volna; a Generalis azzal vádoltatik, hogy elsavarással adta abban elé a dolgot; 's a nép vakmerően kívánnya az elégtételt. —

„Aug. 22-dikén olly katonahirdetés olvastatott-fel a sergek előtt, hogy a Fő Kapitánynak Gen. Morillónak megengedtetik, egészségi környúlállásaira való tekintetből, ezen kommandánságot, a Ktrálynak tovább való rendeléséig letenni: hanem a népet ezen határozás se' csendesítette-le, 's mennél engedelmesebben bántak véle, annál nagyobb kiáltozással kívánta, hogy: haljon-meg Morilló! Az Arany-kút' klúbja béli Korifeusok a népet szüntelenül tüzesítették, melyre nézve a Testörző-Regement 2-dik Batalionnya olly parancsolatot kapott 22-dikben estvéli 10 órakor, hogy álljon ezen Generalis háza elejébe, és ötet a nép' salakja által czélzott megöldököltetéstől oltalmazza - meg, melly parancsolat azonnal tellyesített. —

„A' Ministerek félbe nem szakasztották tanácskozásaikat ezen történeteknek egész folyta alatt, 's még a' Nunicipalitás tagjait is elhivatták tanácskozásaikba.

„A' Coloniák' Ministere sietve elutozott a' Királyhoz Ildefonsóba, hogy ő Felségét az eléfordúlt történetek felől tudósítsa. “

A' Journal-de-Paris, a' melyben mind ezek a' történetek hasonlóképpen kiadatattak, illy Utolirást tett hozzájuk, Madridból Aug. 23-dikéről: „Éppen estvéli 10 az óra. A' Király' válasza éppen most érkeze-meg. Ő Felsége nem fogadta-el a' Morilló' elbocsáttatását, hanem azt parancsolta, hogy állítsák Hadi Itélőszék' elejébe. Ezen Válosz még nincs tudva a' közönség előtt. Az úczákon véghetetlen sokaság tolong fel 's alá. Valamelly elpatanáshoz minden órán készen tartjuk magunkat.“

Magyar Ország.

A' Sept. 11-dikén kijött Posonyi Német Újságban ezek irattatnak: — “

„A' Gróf Zichy Familia a' múlt Augustus hónapnak utolsó részében egy ritka történet által nagyon megörvendezett. Státus és Conferencialis Minister Vassonkeői Gróf Zichy Károly ő Excellentziája, az Arany Gyapjú Rend' Rittere, a' Sz. István Magyar Királyi Rend Nagy Keresztese, Cs. K. Camerarius, Valóságos Titkos Tanácsos, N. Győr Vármegye' Fő Ispánnya, etc, etc, a' maga Tiszti szolgálatainak 50-dik esztendejét eltöltvén, 's ekképpen Hazája' négy Monarkhájinak, fél Századok lefolyta alatt külömbkülömb hivatalokban megkülömböztetett elszánással, 's fárodhatatlan munkássággal szolgálván, a' lefolyt hánykodó 's bizonytalan időkben, kemény kézzel, tiszta lélekkel és hűséges szívvel, a' legfontosabb hivatalokban a' legfontosabb Problemákat fejtette-meg. Eltelvén a' fél Század, ő még is ifjui tellyes erővel, 's tanácslással és munkássággal áll a' thrónus mellett, 's reménségünk szerént, a' Felséges szolgálatra, 's Hazája és Familiája' örömére, mint fárodhatatlan és bölcs tanácsadó, mint engedelmes és hűséges polgár, 's mint egy különös jó Atya, még sok esztendőig élni fog a' jelenlévőknek 's következőknek tükréül. A' mi igen Kegyelmes Császáruk és Urunk a' maga Ministerének határnélkülvaló kész engedelmességét 's hasznos munkásságát eleitől fogva megesmervén, ő Excellenciájának, Linczből Augustus' 15-dikén, mint az ő ötven esztendőktől fogva tartó szolgálatainak nevezetes napján, Császári kegyes kézírása mellett a' Szent István Rendje' Brillantos keresztjét ajándékozni méltóztatott, a' melly néki Cs. K. Udvari Titkoknok Gervay Ur által az említett kegyes kézírással egyetemben, az ő falusi

lakhelyére, Oroszvárra (Carlbürgba), mint a' Császári ritka megkülömböztetésnek kegyelmes bizonytsága, leküldetett. A' folyó Sept. 2-dik napja, Vasárnap, választaték-ki, hogy ezen ritka megtiszteltetés, mint falusi inneplés, úgy tilogygyék-meg. Reggel, a' N. Mosony Vármegyében helyheztetett Oroszvári és Szent Miklósi Uradalmakbéli közönségek tették-meg udvarlássokat. Az után Győr, Posony, és Mosony N. Vármegyéknek Deputátziójik nyujtották-bé, még pedig Györgyei és Majláth K. Tanácsos és Vice Ispány Urak, 's Fő Ispány Gróf Szapáry Ur ö Exc.ja és Oroszvári Dechán' és Kánonok Fő T. Asztl Ur által vezetettévén, a' magok szerencsétető tisztelet-tételjeket. Negyvenöt esztendeje telt-el annak, hogy a' Minister Ur Győr Vármegyének Fő Ispányává neveztetett, 's még régibb időpont az, mioltától fogva Gróf Szapáryt a' maga Szomszédjával, a' legbelsőbb barátság 's a' kölcsönös vonszódás, összecsattolták. — Az után Lektor Nagy és Berghoffer Fő T. Kánonok Urak terjesztették a' Minister Ur elejébe a' Györi Káptalan szerencsétető kivánságait, 's végezetre a' Nagy Méltóságú Grófi Familia jelenlévő tagjai, az idösb ifjú Gróf Zichy-Ferraris által vezetettévén, jelenték-meg Atyai Barátjoknak 's Jóltévőjöknek tiszteletére. Mind ezek után az egész gyülekezet, nagy innepi mise és Te Deum éneklés halgatás-rament az Oroszvári Plébánia' templomába, hol Fő T. Nagy Lector és Kánonok Ur vitte véghez az Isteni tiszteletet. Metternich Cs. Kir. Házi- Udvari. és Státus-Cancellarius ö Herczegsége, Státus-és-Conferenczialis Ministerek Gróf Stadion és Gró-Saurau, Koháry Magyar Udvari Fő Cancellarius ö Herczegsége, Gróf Sedlnitzky és Chocinszky Elölülök, Alsó Austriai Ország' Marschalja Gróf Dietrichstein, a' Dá-

niai K. Követ Gróf Berstorff, a' N. Britaniai K. Követ L. Gordon, F. M. Lieutenant Gróf Hardegg, Generális és Posonyi Örökös Fő Ispány Gróf Pálffy, Méltóságos Bedekovics és Báró Lederer Státustanácsos Urak, 's Hauer és Gróf Mercy Udv. Tanácsos Urak, a' Fő T. Kánonok Urak, a' Vármegyék' Deputatusai és sok mások részesültek azon fényes ebédben, a' melly 97 személyre diszesen felterített asztalnál a' kellemetesen felczifritott üveges házban adatott. Egésség ivások voltak: a' Felségekért, a' Habsburgi Felséges Házért, az armádáért, 's a' főbb jelenlévőkért. Ebéd után egy Német, Horváth, és Magyar férjfiú és aszszony parasztokból álló sereg vontamagára a' jelenlévők' figyelmét, a' melly a' kert megett lévő tölgyfa erdőbe vette menetelét, a' hol nem soká szépen felczifritott kocsikon az egész sereg kihajtatott, a' melly közben az, a' kertet is megszemlélte 's méltóképpen magasztalta. Ezen kert csupán a' Minister Ur' teremtménye lévén, virágok, pá'sitos 's árnyékos helyek és mesterséges vízi készületek dolgában olly gazdag, hogy a' Monarkhiában a' legszebbel összehasonlittathatik. Az erdőben egy jól választott helyen egymástól illendő távolságra három leveles színek állittattak vala fel az említett három paraszt sergek' számára, mellyekben ezek jól megvendégeltetve 's nemzeti táncmuzsika mellett, tulajdon tánczaikat járták. A' Gróf Urnak mindenik seregnél két férjfi és leány unokáji a' tánczó sergekhez hasonló nemzeti ruhában lévén öltözködve, ide illő versekkel fogadták Nagy Attyokat. A' három leveles szín közt még egy negyedik is találtatott, hennét mind a' három tánczó serget jól szemlélhette a' társaság. Az örvendetes innepi napot alorczásbál rekesztette-be, hol néhány száz személlyek voltak jelen.

Pestről ezeket közlik Sept. 8-dik napjáról: —

Minekutánna a' múlt hónap' 26-dikán a' Kir. M. Universitásban a' minden esztendőben szokott Dékánok választása véghez ment volna olly formán, hogy az előbb volt T. T. Dékánok közül az Isteni Tudományok Karjában Fő Tisz. Battyáni Battyány Alajos; a' Törvényes Karban Tek. Tudós Röth Jó'sef, és az Orvosi Karban Ts. Streit János Urak, a' következő 182 $\frac{1}{2}$ -dik Oskolai esztendőre is ezen Akadémiai Tisztviselésben megmarasztaltattak; a' Filozofiai Kar Dékánjának pedig T. T. Veszerle Jó'sef Ur a' Filozofiának Doctora, a' Régiségeknek és a' Régi Pénzek Tudományának rendes Tanítója, és a' Királyi Universitás Könyvházának Örzője újonnan választatott: következő 30-dikán a' Rector-választás, melyben Tek. T. Schuster János Ur, Orvos Doctor, a' Chemiának rendes és nyilvánvaló Tanítója, és az Orvosi Karnak Pro Seniora, a' Kir. Pesti Universitás Magnificus Rectorának választatott.

Minekutánna Palatinus ö Cs. Kir Fő H.sége Aug. 16-ikán Budáról a' Fő Herczegnével a' maga' Tisza-Szent-Miklósi Uradalmának látására megindult volna, útját a' Jász és Kun Földön folytatta, a' hol mindenütt, 's kiváltképpen Halason különös tisztelkedésekkel fogadtatott; úgy Szabad Királyi Therezia-Városában is, a' hol mind a' Város, mind a' Nemes Bács Vármegye, mind a' Toskánai Dragonyos Regiment Tisztjeinek, 's a' Gymnasiumbeli Professoroknak udvarlását kegyesen elfogadni, és más nap reggel minden közönséges épületeket megszemlélni méltóztatott. Az említett Uradalmán kívül, meglátogatta ö Fő Herczegsége az Arad Vármegyében fekvő Nagy Zereny, Kis-Jenő, Erdő-Hegy, Ott-Laka, és Sikló Jóságait is, 's onnan már Augustus utolsó hetében Budára vissza tért. A' honnan ismét September 3-dikán Béts felé olly módon vette útját, hogy az nap Esztergomban a' Primás Herczegnél ebédelne a' Fő Herczegnével, hálásra pedig Átsra menne, a' hová Herczeg-Magzatai egyenesen vitettek.

H í r d e t é s.

Erdélyben Nemes Doboka Vármegyében helyheztetett Bonczhidai Udvarában Thesaurarius Consiliarius Gróf Bánffi József Urnak ezen esztendő Oktober hónapjának első napján kótyavetye szerént el fognak adattatni a' többtigérőknek több nagy termetű szép hágó mén lovai, különböző szőrűek 4, 5 és 6 esztendősök; ezek között lesznek párosok és hámosok, lesznek paripák is, mind a' legnemesebb fajtából valók.

H í r d e t é s.

A' Királyi Udvari Magyar Kamara által az Ó-Aradon lévő Ser- és Pálinkafőző Ház, a' gabonából való Ser és Pálinka árulási kiszorító jussal az Uradalomnak egész kerületében, továbbá Aradon a' Bor-árulási Regale, Sept. 17-dikén 1821-ben Ó-Aradon, hat egymás után következő esztendőkre kótyavetye által, újabban árendába adattatnak.

Az árendálnikivánók tehát Ó-Aradon az említett napon jelennyenek-meg: a' kótyavetye' feltételeit pedig megnézhetik, valamint Budán a' Camara Számtartói Cancellariájában, úgy Ó-Aradon a' Camara' Préfektusi Hivatalánál, avagy Bécsben is a' Cs. K. Közönséges Udvari Camara' Expeditúrájában.

Professor Kézy Úr Versei Mélt. Báró Malonyai János Aloyz
Zemplényi Administrator Úr tiszteletére.

Cui Zemplin nova festa paras, plaususque frequentes
Ingeminans niveis ornas sacraria sertis!
Cur sic solenni sylvæ vallesque refulgent
Lumine, et insolito splendent juga celsa nitore,
Et Themidis sacro redolent altaria thure?
Non aliter festo resplendet lumine Delos,
Exceptura Deum quo sese jactat alumno.
Non temere est: fulgens meritis et stemmate avorum,
Zempliniae clavum moderandaque frena capesset
Malonyay, faustoque attollet sidere fasces.
Ecce sacrum cingens solenni fronde tribunal,
Ipsa Virum auratis trabeis, cinctuque micanti
Exornat, celsaque Themis locat alma curuli.
Zempliniae proceres animo lingvisque favete,
Accedet nostris non ultima gloria terris.
Malonyay hic illè est, quo tanto cive superbit
Hungara gens, cujus meritos pia Patria crines,
Frondenti toties ramo decoravit olivæ.
Tanto ergo suffulta Viro Zemplinia tellus
Laetare, atque ferox frontem sublimius effer.
Spes alere immodicas hujus licet omine vultus.
Cernitis ut celsæ spiret Sapiencia mentis?
Ut se aperit niveus generoso pectore Candor,
Fronteque Majestas pulchro sociata Pudori!
Credite non unquam tali sub vindice legum
Efferet Improbitas frontem, non turpiter emtae
Parebunt leges Sceleri, et venale tribunal.
Non Probitas prostrata gemet, non freta favore
Saeviet in miseros audax Violentia cives.
Impietas exuta armis, exuta malignis
Artibus aequitas poenas legesque timebit,
Et frontem victrix audebit tollere Virtus.
Ergo haec Justitiae firmis innixa columnis,
Inconcussa diu perstabit Sella curulis,
Atque opibus defensa suis, molimina tectae
Invidiae, Scelerumque minas contemnet inanes:
Qualiter Eux no pendens in gurgite rupes
Immota stat fixa basi, frustra aequoris illam
Horrisoni impugnant fluctus, saevaeque procellae,
Et conspirantes Euri Boreaeque furores.

Sic tantis cumulata bonis, caput efferet alte
 Inter Pannonicas felix Zemplinia terras.
 Terrigenum et dudum fraudes exosa malignas,
 Inviset reduci terras Astraëa volatu,
 Praeferet atque tuos coelo Zemplinia colles.
 Quin sanctis placata Foris, sanctoque Senatu,
 Numina respicient nos vultu cuncta benigno.
 Fallimur, an flavis jam largior ornat aristis
 Roscida rura Ceres, Bacchoque favente racemi
 Aemula nectareo promittunt pocula succo?

Salve nobilium Soboles generosa Parentum
 Malonyay, et meritis quaesitas scande curules,
 Nosque tua virtute bea, nosterque vocari
 Ne refuge, hic populo da mitia jura volenti.
 Ecce suos ultro fasces Tibi tradit, ovansque
 Consensus procerum legum commendat habenas.
 Hic dixi vindex aequi, jurisque severi
 Rector ames: cernis qualis fiducia cives
 Erigat, ut festis ornentur templa corollis,
 Sacraque votivo caleant altaria thure?
 Adspicis ut festa praecingat arundine frontem,
 Submittatque suas ultro Tibi Bodrogus undas?
 Ronyvaque blandenti testetur gaudia fluctu?
 Non Tibi vilis honos, aut gloria vana putanda est
 Zempliniae rexisse viros, feliciaque arva:
 Nec minus ut Tu Zempliniam (patiare moneri)
 Inclyta Te irradiat Zemplin splendore vicissim.
 Nulla magis tellus patriis celebratur in oris.
 Arpadum non ulla magis sociosque feroces
 Allexit quondam regio, campoque virenti
 Et nitidis discreta jugis; hic omine fausto
 Cornipedis Scythici signaverat ungula collem,
 Clavigeri cum hilares mensas posuere Parentes,
 Festaque propitiis libarunt pocula Divis.
 Haec par Mavorti possederat arva, vadumque
 Hic permansuro signavit nomine Retel.
 Nulla ita Bacchus amat, nec sic fovet ulla per orbem,
 Quam juga Zempliniae lento praetento Bodrogo.
 Tu cave vile putes ibi rerum flectere habenas,
 Digna Deum mensis fundunt ubi musta racemi.
 Haec claris foecunda viris seu Pacis ad artes,

Seu grave Martis opus regio; mirabere pubem
 Zempliniae intrepidam devotaque pectora morti,
 Si quando indomitos Franciscus ad arma vocarit
 Pannonas, atque feros compescere jusserit hostes.
 Hic tua praeclara succreverat indole virtus
 Marmoreo tibi quem sacramus digna colosso,
 Heu nimium confise tuis Barkóczy lacertis.
 Non te Gallorum trepidum videre phalanges
 Jaurini in campis latis, cum adsveta triumphis
 Agmina Napoleon nostris immitteret arvis.
 Tu densas acies stricto percurrere ferro,
 Atque feros unus contra pugnare tot hostes
 Ausus es, et Patriae dulcem postponere vitam.
 Te Dryades molli positum flevare feretro,
 Danubius querulo te gurgite, te pullato
 Flevit Raba vado, moestae flevare Napaeae.
 Tene igitur reducem complecti, et tangere dextram
 Victricem, nobis crudelia fata negarunt!
 Non unquam tanto Juvenum fortissime Zemplin,
 Quae te progenuit non digna feretur alumno.
 Structa tuum Pario servabit marmore moles
 Nomen, venturi ut discant tua facta nepotes,
 Virtutesque tuas nulla unquam deleat aetas.
 Ite pii proceres, flores jactate micantes
 Magnanimi Juvenis tumulo, seroque colossum
 Ornantes, animam caram ter voce vocate.

Körömnél a' Hidasra.

Örvendez a' Sajó, zúgnak víg habjai,
 Midőn szélére ér a' nagy Malonyai.
 Szép folyó, vidd által Zemplény' határára,
 Csókolgassd nyomait, 's add neki tudtára,
 Hogy a' kies Megye repes örömébe'
 Lelkes Kormányzóját fogadván keblébe.